

BUDGET VOTE DEBATE ON VOTE 18: HEALTH
NATIONAL ASSEMBLY
TUESDAY 10 MAY 2022

Hon. Speaker/ Deputy Speaker / House Chair / Chairperson.

The FF Plus wants to express its shock over the insane incident that took place this past weekend at the New Somerset Hospital in Cape Town. This is just another proof that the security at our state and provincial hospitals is not up to par and that the FF Plus has warned to the point of boredom about patients whose lives are constantly being endangered at these government institutions. We have seen people being rape and murder in hospitals, we have seen people being assaulted in hospitals across the country.

The question is how and when will this sort of deeds come to a stop? The answer to this question is : “ The day when the ANC government will be lifted from power and sent home by the electorate.”

Die ANC se tyd raak min!!

Met ‘n totale begroting van R64.5 miljard vir die 22/23 finansiële jaar is hierdie regering en hierdie departement veronderstel om van die beste gesondheidsorg aan Suid-Afrikaners te lewer maar wat gaan weer soos die vorige finansiële jare met hierdie geld gebeur? Hulle gaan dit steel! Die ANC regering en sy magsbehepte maatjies gaan maar weer net hierdie fondse steel!

In November 2020 het hierdie departement gebuk gegaan onder ‘n korruksie storm van nagenoeg R14 miljard. Die Spesiale Ondersoek Eenheid het 224 regeringsamptenare verwys vir dissiplinêre aksies wat teen hierdie amptenare geloods moet word en 386 sake vir moontlike vervolging is verwys na die Nasionale Vervolgingsgesag. Die Digital Vibes sage en die betrokkenheid van Zweli Mkhize is ‘n baie mooi voorbeeld hiervan. Die probleem is dat Zweli Mkhize nog absoluut geen verantwoording gedoen het nie en nogsteeds in hierdie parlement sit as ‘n LP. Weens die swak dienslewering wat plaasgevind het in die openbare gesondheidsorg het die Ouditeur Generaal bevind dat daar ‘n aansienlike styling was in regseise teen die departement.

The Auditor General also expressed concern regarding increases in unauthorised, irregular, fruitless and wasteful expenditure “DUE TO DISREGARD FOR LEGISLATION”.

How is it possible that ministers, government officials and departments constantly disregard legislation and do not obey the law but nothing is happening to them? Because they are protected by a corrupt ANC government.

It is time to send the ANC home!

Op Infrastruktuur projekte word dit in die verslag aangedui dat daar ‘n aansienlike vertraging is in die lewering van projekte in sommige provinsies. Verder word daar ook daarop gewys dat sommige provinsiale departemente nie daarin geslaag het om projekte doeltreffend te bestuur nie, wat geleei het tot potensiële vrugtelose en verkwistende uitgawes van nagenoeg R18.5 miljoen!! Dit is geen wonder dat die probleme by die Charlotte Maxeke hospitaal in Johannesburg die afgelope tyd gesorg het dat die hospitaal nie betyds sy deure na die brand kon heropen nie en geleei het tot die gemors in Gauteng wat ons die afgelope ruk sien afspeel het. Dit was skokkend om te verneem dat hierdie projekte vertraag word deur bougehalte tekortkominge, swak bestuur van mylpale en mikpunte, swak prestasie van kontrakteurs, swak beplanning deur die provinsiale departemente, swak projekbestuur en swak vakmanskap.

Die VF Plus trek die verslagdoening vanaf die department in twyfel wat beweer dat daar die afgelope finansiële jaar 40 fasiliteite gebou en herstel was, dat 21 hospitale gebou en herstel gaan word en dat ‘n verdere 120 fasiliteite opgegradeer gaan word. Die portefeuiljekomitee het die afgelope jaar verskeie hospitale regdeur die land besoek en elke keer het die VF Plus die swak infrastruktuur en instandhouding van die betrokke hospitale tydens hierdie besoeke uitgewys en beklemtoon. Dus die departement se beloftes dat hul gaan fokus op die opknapping, upgradering en bou van nuwe hospitale, gesondheidsentrums, klinieke en nuwe gespesialiseerde eenhede insluitend onkologie sal geglo word wanneer die portefeuiljekomitee dit self kan sien maar tot dan bly dit maar net beloftes. Die onsekerheid bestaan ook of meer fasiliteite gebou gaan word vir geestesgesondheidspasiënte wat op hierdie stadium broodnodig is aangesien die tekort aan hierdie fasiliteite daagliks groter word en daar nie nog ‘n Life Esidimeni tragedie mag plaasvind nie.

The registering of 59 million people on the Health Patient Registration System as reported is not an achievement achieved but rather a copy and paste of the population register. No achievement here at all.

The decline in routine services the past two years is a big concern and we receive on a daily basis more and more complaints from patients who are still waiting, since March 2020 for their hip replacements to be conducted, but due to the government's Covid-19 regulations these patients are now in constant pain and still awaits their operations. It is no wonder that diseases like TB and measles are getting out of hand.

Matters like these are the reason why the FF Plus submit its comments against the proposed health regulations and ask for the withdrawal of these regulations and not to promulgate it into law. The public outcry against these regulations demonstrates that there is a widespread opposition to the regulations and the FF Plus is of the opinion that the amendments come down to nothing but a transfer of power from one minister to another. In this way, the ANC is trying to maintain its abuse of power.

It is time to send the ANC home!!

Verder word geld, wat nuttig kon gebruik gewees het, in die aanstelling van verpleegsters en dokters, die betaling en verkryging van medikasie en broodnodige mediese toerusting en die uitbou van infrastruktuur, vermors en gestort in die bodemlose put van die Nasionale Gesondheidsversekering. 'n Verdere R1.5 miljard word weer in die NGV gestort.

Die regering en die departement het geen planne in plek om die vakante poste van 10831 verpleegsters, soos aan my verskaf deur die minister van gesondheid op 17 Maart 2022, en die vakante poste van 1339 dokters in staatshospitale uit te wis nie. Intussen word miljarde rande gestort in 'n stelsel wat poog om alle private gesondheidsorg in Suid-Afrika te nasionaliseer in plaas daarvan om daardie fondse eerder te gebruik om meer verpleegsters en dokters aan te stel en die tekorte van mediese toerusting en medikasie uit te wis. Daar moet bietjie bepaal word hoeveel hospitale en klinieke kon al gebou gewees het met al die miljarde rande wat reeds in die bodemlose put van die Nasionale Gesondheidsversekering gestort is.

Die VF Plus kan nie 'n begroting ondersteun wat deur die ANC regering gestort gaan word in 'n bodemlose put van nasionalisering, korruksie, wanbestuur, wanadministrasie en die blote diefstal van fondse nie.

Die VF Plus kan nie 'n begroting ondersteun waaruit Suid-Afrikaners geen voordeel gaan trek nie. Al wie voordeel hieruit gaan trek is die ANC en sy korrupte kaders.

Dit is tyd om die ANC huis toe te stuur.

Thank you.

**Hon. P.A. van Staden, MP
Freedom Front Plus
10 May 2022**